

Cynllun Ffioedd

2024-25

Ionawr 2024

Cynllun ffioedd yw hwn a baratowyd gan Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Gosodir y cynllun ffioedd hwn gerbron y Senedd o dan adran 24(4)(c) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Gymraeg.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Gymraeg.

© Swyddfa Archwilio Cymru 2024

Adrian Crompton

Archwilydd
Cyffredinol Cymru

Kate Chamberlain

Cadeirydd, Swyddfa
Archwilio Cymru

Cynnwys

Trosolwg	4
Cyflwyniad	4
Cyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd	7
Codi ffioedd	11
Atodiadau	12
1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24	13
2 Rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt ac y mae'n rhaid iddi wneud	15
3 Graddfeydd ffioedd o 1 Ebrill 2024	17

Cyflwyniad

- Paratowyd y Cynllun Ffioedd hwn o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (y Ddeddf) (Atodiad 1). Mae'r Cynllun Ffioedd, ar ôl cael ei gymeradwyo gan y Senedd, yn darparu'r sail y byddwn yn codi ffioedd.
- Mae'r Cynllun Ffioedd hwn yn nodi:
 - y deddfiadau yr ydym yn codi ffioedd archwilio oddi tanynt (Atodiad 2).
 - y trefniadau ar gyfer pennu'r ffioedd hynny, sy'n cynnwys naill ai:
 - graddfeydd ffioedd sy'n nodi ystodau ffioedd ar gyfer meysydd penodol o waith archwilio mewn llywodraeth leol; neu
 - gyfraddau ffioedd ar gyfer gwaith nad yw'n cael ei gwmpasu gan raddfeydd ffioedd.
- Yn fras, mae 66% o'n gwariant yn cael ei ariannu drwy ffioedd a godir i gyrff archwiliedig. Darperir y 34% sy'n weddill o Gronfa Gyfunol Cymru drwy'r cynnig cyllideb a basiwyd gan y Senedd.
- Mae deddfwriaeth yn mynnu na fydd y ffioedd yr ydym yn eu codi ar gorff yn fwy na chost lawn ymarfer yn y corff hwnnw y swyddogaeth y mae'r ffi yn ymwneud â hi. Rydym yn pennu ein ffioedd archwilio yn seiliedig ar ein sail amcangyfrif o gostau, y gymysgedd sgiliau amcangyfrifedig ar gyfer gwaith archwilio a'r nifer amcangyfrifedig o ddiwrnodau sydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Ni allwn ac ni allwn wneud elw ar ein gwaith. Mae ein cyfraddau ffioedd wedi'u gosod ar lefel i adennill y gost lawn amcangyfrifedig ond dim mwy.
- Mae tensiwn rhwng darparu ffioedd ymlaen llaw i gyrff archwiliedig am y gwaith i'w wneud ar archwiliadau penodol a chael trefn ddigon hyblyg sy'n cydnabod anorfodedd amrywiadau. Rydym yn pennu ein ffioedd archwilio yn seiliedig ar ein gwariant amcangyfrifedig, y gymysgedd sgiliau amcangyfrifedig a'r nifer amcangyfrifedig o ddiwrnodau sydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Os yw'r gwaith gofynnol yn sylweddol fwy na'r hyn a amcangyfrifwyd yn wreiddiol, oherwydd cymhlethdodau a brofir yn ystod yr archwiliad, gallwn godi ffi uwch, fel y caniateir gan ddeddfwriaeth.
- Fel y nodwyd yn ein hymgyngoriad ar ffioedd arfaethedig ym mis Medi 2023, mae angen i ni gydnabod pwysau costau byw ar ein staff ac wedi gwneud darpariaeth ar gyfer codiadau cyflog yn unol â gweddill y sector

cyhoeddus. Rydym hefyd wedi gorfod gwneud darpariaeth ar gyfer cynnydd a gyhoeddwyd yn ddiweddar yng nghyfraniadau cyflogwyr ar gyfer Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil.

- 7 Lle bo hynny'n bosibl, rydym wedi lliniaru pwysau chwyddiant drwy nodi arbedion ar gyllidebau nad ydynt yn talu fel llety a theithio gydag arbedion o dros £2m dros y 5 mlynedd nesaf yn cael eu nodi.
- 8 Rydym yn parhau i wneud buddsoddiad sylweddol mewn ansawdd archwilio i ymateb i adolygiadau diweddar ledled y DU¹ o archwilio a safonau proffesiynol newydd. Mae'r adolygiadau amrywiol hyn yn adlewyrchu disgwyliadau cynyddol o archwilio ac ansawdd yr archwiliad hwnnw.
- 9 Mae mynd â'r ffactorau hyn at ei gilydd yn golygu bod angen i ni gynyddu ein cyfraddau ffioedd 6.4% ar gyfartaledd yn 2024-25.
- 10 Aethom y tu hwnt i'r gofynion statudol ar gyfer ymgynghori â ffioedd ac, ym mis Medi 2023, ymgynghorwyd â'r holl gyrff a archwiliwyd a rhanddeiliaid eraill ar ein cyfraddau ffioedd arfaethedig a'n graddfeydd ffioedd ar gyfer 2024-25.
- 11 Cafwyd 18 o ymatebion a oedd yn dweud wrthym:
 - mae cyrff archwiliedig yn parhau i groesawu darpariaeth yr NFI heb unrhyw gost.
 - er bod cydnabod y pwysau chwyddiant sy'n wynebu cyrff Archwilio Cymru wedi nodi eu bod yn wynebu pwysau tebyg heb unrhyw gynydd cysylltiedig mewn cyllid.
 - gwnaethant hefyd nodi bod y cynnydd hwn yn ychwanegol at y cynnydd mwy sylweddol a wynebwyd ganddynt eleni mewn ymateb i'r safon archwilio newydd ISA315.
 - er bod rhai cyrff yn teimlo bod y cynnydd yn rhesymol roedd rhai yn cwestiynu sut y gosodwyd ffioedd ar lefel leol ac a fyddai unrhyw ostyngiad mewn ffioedd yn dilyn gweithredu'r safon newydd.
 - roedd y Cynghorau Tref a Chymuned a ymatebodd yn teimlo bod y cynnydd yn rhesymol yn sgil pwysau chwyddiant a chostau gwasanaethau proffesiynol eraill.

1 Adolygiad Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd; Adolygiad Kingman; ac Adolygiad Brydydd

- 12 Mae'r Bwrdd wedi myfyrio ar yr ymatebion hyn ac wedi ymateb drwy gynnal y cynnydd arfaethedig ar gyfartaledd o 6.4% er gwaethaf gofyniad newydd i ariannu costau uwch Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Rydym wedi gwneud hyn drwy gynyddu ein targed arbedion o'r hyn a dybiwyd pan gafodd yr ymgynghoriad ei baratoi.
- 13 Byddwn yn gweithio'n agos gyda chyrrff archwiliedig mewn ymgais i liniaru effaith y cynnydd hwn ar eu ffi archwilio.
- 14 Rydym yn bwriadu parhau i ddarparu mynediad i'r Fenter Twyll Genedlaethol yn rhad ac am ddim.

Cyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd

Cyfraddau ffioedd 2024-25

15 Nodir ein cyfraddau ffioedd arfaethedig ar gyfer 2024-25 yn Arddangosyn 1.

Arddangosyn 1: Cyfraddau ffioedd arfaethedig 2024-25

Gradd	Cyfradd (£ yr awr) 2024-25	Cyfradd (£ yr awr) 2023-24
Cyfarwyddwr Archwilio	179	168
Rheolwr Archwilio	137	129
Arweinydd Archwilio	112	106
Uwch Archwiliwr	91	85
Archwiliwr	64	61
Hyfforddai graddedig	59	55
Prentisio	46	40

Graddfeydd Ffioedd Llywodraeth Leol 2024-25

- 16 Mae graddfeydd ffioedd yn fodd o reoleiddio cost archwilio cyhoeddus, trwy osod terfynau a thrwy adolygu ffioedd yn erbyn y terfynau hynny. Mae graddfeydd ffioedd hefyd yn darparu fframwaith i archwilwyr asesu faint o waith archwilio blynyddol sy'n angenrheidiol a'r ffi i'w chodi am y gwaith hwnnw mewn corff archwiliedig penodol.
- 17 Darperir graddfeydd ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon ariannol 2023-24, ynghyd â gwaith archwilio perfformiad a ariennir gan ffioedd yn 2024-25, yn Atodiad 3 mewn perthynas ag awdurdodau unedol, awdurdodau tân ac achub, awdurdodau'r parciau cenedlaethol, comisiynwyr heddlu a throseddau, prif gwnstablaiid, cynghorau tref a chymuned, a chronfeydd pensiwn llywodraeth leol.
- 18 Darperir graddfa ffi ar wahân mewn perthynas â'r NFI.
- 19 Mae archwiliad perfformiad yn cynnwys arholiadau datblygu cynaliadwy, archwiliadau gwybodaeth gwella, asesiadau gwella ac archwiliadau arbennig. Nid yw'r holl swyddogaethau hyn yn berthnasol i bob math o gorff archwiliedig.
- 20 Mae ffioedd archwilio amcangyfrifedig cyrff sydd heb eu cynnwys yn y gofyniad statudol ar gyfer graddfa ffioedd yn cael eu cyfrifo yn yr un modd ag ar gyfer y rhai a gwmpesir – hynny yw, drwy gymhwyso'r cyfraddau ffioedd a gyhoeddwyd yn y Cynllun Ffioedd hwn i'r gymysgedd tîm amcangyfrifedig ac oriau mewnbwn sy'n ofynnol ar gyfer yr archwiliad.
- 21 Mae archwilwyr yn ymgymryd â gwaith ardystio grant ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae swm y gwaith ardystio grant a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau sy'n destun archwiliad a nifer y cyrff archwiliedig sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Cyfrifir taliadau am y gwaith hwn gan ddefnyddio'r cyfraddau ffioedd ac maent yn adlewyrchu maint, cymhlethdod neu unrhyw faterion penodol mewn perthynas â'r grant dan sylw.
- 22 Mae'r cyfraddau ffioedd yn berthnasol i'r holl waith archwilio ac eithrio i'r graddau bod graddfeydd ffioedd, lle bo hynny'n berthnasol, yn rheoleiddio'r swm sydd i'w godi (neu yn achos gwaith a wnaed o dan gytundebau a wnaed cyn 1 Ebrill 2014, mae'r cyfraddau mewn termau fel y cytunwyd arnynt). Os yw'n ymddangos wedi hynny bod y gwaith sy'n gysylltiedig ag archwiliad penodol yn amrywio'n sylweddol i'r hyn a ragwelir yn wreiddiol, efallai y byddwn yn codi ffi sy'n wahanol i'r hyn a hysbyswyd yn wreiddiol.

- 23 Yn achos darparu gwasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol eraill a ddarperir, codir ffioedd yn unol â'r cytundeb perthnasol, ar yr amod bod symiau o'r fath yn cael eu capio ar gost lawn darparu'r gwasanaeth.
- 24 Er mwyn cyflawni cyfrifoldebau statudol, weithiau mae angen i archwilwyr wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i'w dyletswyddau cyffredinol. Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwilio eithriadol, archwiliadau arbennig a gwaith pellach mewn perthynas â chwestiynau a gwrthwynebiadau etholwyr, ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd taliadau am y math hwn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith sydd ei angen ac yn cael eu cyfrifo drwy gymhwysu'r cyfraddau ffioedd a gyhoeddir yn y Cynllun Ffioedd hwn i gymysgedd y tîm ac oriau mewnbwn sy'n ofynnol ar gyfer y gwaith.
- 25 Pan fo angen cymorth arbenigol neu gyngor cyfreithiol neu gyngor proffesiynol arall, codir tâl ar gyfrif archwiliedig yn ogystal â chost ein staff archwilio.

Gweithredu ISA315

- 26 Fel y nodir yn ein Cynllun Ffioedd ar gyfer 2023-24, daeth ein harchwiliadau ar gyfer cyfrifon i ben ar 31 Mawrth 2023 a bydd y blynyddoedd dilynol yn cael eu cynnal o dan safon archwilio ddiwygiedig (ISA 315 Nodi ac Asesu Risgiau Camddatganiad). Mae'r safon ddiwygiedig wedi cael effeithiau sylweddol a phellgyrhaeddol ar sut mae archwilwyr yn cynnal asesiadau risg archwilio ac felly ar yr archwiliad cyffredinol.
- 27 Gwnaethom gynyddu ein ffioedd archwilio 10% ar gyfartaledd, yn ychwanegol at ein cynnydd yn ein cyfraddau ffioedd i ddarparu ar gyfer y gymysgedd sgiliau cyfoethocach sy'n gysylltiedig â'r gofynion newydd hyn.
- 28 Rydym yn dal i werthuso effaith y dull newydd hwn ar waith archwilio 2022-23. Ni fydd y gwerthusiad hwn wedi'i gwblhau tan gwanwyn 2024. Byddwn yn ystyried hyn wrth bennu ffioedd ar gyfer cyrff unigol ond at ddibenion ein graddfeydd ffioedd, ni chaniatawyd newid yn 2024-25.

Gwaith archwilio perfformiad lleol

- 29 Trafododd ein hymarfer ymgynghori y potensial i newid elfen o gyllid ar gyfer gwaith perfformiad lleol mewn 22 prif gyngor a saith bwrdd iechyd er mwyn hwyluso'r gwaith o ddarparu adolygiadau mwy thematig a thraws-sector.
- 30 Dywedodd ein hymarfer ymgynghori wrthym nad oedd gan gyrrff archwiliedig unrhyw farn gref ar y cynnig hwn ond eu bod yn gwerthfawrogi ein gwaith archwilio perfformiad lleol.
- 31 Fodd bynnag, nid oedd Llywodraeth Cymru yn gallu cefnogi'r cynnig hwn mewn pryd ar gyfer ein Hamcangyfrif ar gyfer 2024-25 ac felly rydym wedi penderfynu peidio â mynd ar drywydd y cynnig ymhellach.
- 32 Mae'r graddfeydd ffioedd ar gyfer ein gwaith perfformiad lleol mewn awdurdodau unedol yn y cynllun ffioedd hwn bellach yn eithrio'r newid hwn.

Codi ffioedd

- 33 Bydd Cyfarwyddwr Ymgysylltu pob corff yn esbonio'r gymysgedd sgiliau sydd eu hangen ar gyfer yr archwiliad a'r ffactorau sy'n dylanwadu ar y ffi gyffredinol. Cytunir ar drefniadau codi tâl gyda chyrrff archwiliedig a gallant gynnwys codi tâl untro, rheolaidd, rheolaidd neu flynyddol, fel sy'n briodol o dan yr amgylchiadau.
- 34 Disgwylir i gyrff a archwilir dalu ein hanfonebau o fewn eu targed perfformiad ar gyfer taliadau credydwr, sydd fel arfer yn ddeg diwrnod. Efallai y byddwn yn codi tâl am y costau gweinyddol a dynnir wrth fynd ar drywydd taliadau hwyr.
- 35 Os yw'n ofynnol gan gyrff archwiliedig, dylid codi gorchymyn prynu ar gyfer y ffi archwilio y cytunwyd arno cyn anfon anfonebau.
- 36 Ar ôl cwblhau aseiniadau archwilio, byddwn yn asesu'r costau gwirioneddol yr eir iddynt wrth ymgymryd â'r aseiniad o'i gymharu â'r ffi a godir. Byddwn yn ad-dalu unrhyw gostau ychwanegol dros y gost ac, i'r gwrthwyneb, efallai y byddwn yn codi costau ychwanegol lle mae'r ffi yn fyr. Byddwn yn prosesu ad-daliadau a thaliadau ychwanegol mewn modd sy'n ceisio lleihau costau gweinyddol, megis drwy wrthbwysu ffioedd neu ffioedd yn y dyfodol ar gyfer agweddau eraill ar weithgarwch archwilio.

Atodiadau

- 1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24
- 2 Rhestr o’r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt ac y mae’n rhaid iddi wneud
- 3 Graddfeydd Ffioedd Llywodraeth Leol 2024-25

1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24

- Mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru baratoi cynllun sy'n ymwneud â chodi ffioedd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- Y cynllun Rhaid cynnwys y canlynol:
 - rhestr o'r deddfiadau y gall Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi oddi tanynt;
 - Ile mae'r deddfiadau hynny'n gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfa neu raddfeydd o ffioedd, y raddfa honno neu'r graddfeydd hynny;
 - Ile mae'r deddfiadau hynny'n gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi swm i'w godi, y swm hwnnw;
 - Ile nad oes darpariaeth yn cael ei gwneud ar gyfer graddfa neu raddfeydd o ffioedd neu am swm i'w ragnodi, y modd y mae Swyddfa Archwilio Cymru i gyfrifo'r ffi.
- Gall y cynllun, ymhlith pethau eraill:
 - cynnwys darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol achosion neu ddsbarthiadau achos; a
 - darparu ar gyfer yr adegau y mae taliadau, a'r modd y mae'n rhaid eu gwneud.
- The WAO:
 - rhaid adolygu'r cynllun o leiaf unwaith ym mhob blwyddyn galendr;
 - Gall adolygu neu ail-wneud y cynllun ar unrhyw adeg; a
 - rhaid gosod y cynllun (ac unrhyw ddiwygiad iddo) gerbron y Cynulliad Cenedlaethol^[2].

2 Mae'r ddeddfwriaeth sydd ar gael yn cyfeirio at y 'Cynulliad Cenedlaethol' er gwaethaf y newid mewn enw i 'Y Senedd/Senedd Cymru'.

- (5) Pan fo Gweinidogion Cymru yn rhagnodi graddfa neu raddfeydd o ffioedd o dan y canlynol:
 - (a) adran 64F o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (ffioedd ar gyfer paru data); neu
 - (b) adran 27A o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (pŵer Gweinidogion Cymru i ragnodi graddfa o ffioedd) i gael effaith yn hytrach na graddfa neu raddfeydd a ragnodir gan Swyddfa Archwilio Cymru, rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru adolygu'r cynllun i gynnwys y raddfa neu'r graddfeydd a ragnodir gan Weinidogion Cymru yn lle'r rhai a ragnodir gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (6) Os diwygiad a wneir yn unol ag is-adran (5) yw'r unig ddiwygiad i gynllun, nid oes angen cymeradwyaeth y Cynulliad Cenedlaethol.
- (7) Mae'r cynllun yn dod i rym pan gaiff ei gymeradwyo gan y Cynulliad Cenedlaethol neu, yn achos diwygiad a wneir yn unol ag is-adran (5), unwaith y bydd wedi'i osod gerbron y Cynulliad.
- (8) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru gyhoeddi'r cynllun (ac unrhyw ddiwygiad iddo) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl iddo ddod i rym.

2 Rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt ac y mae'n rhaid iddi wneud

Rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt ac y mae'n rhaid iddi wneud

Natur y gwaith	Deddfiadau
Gall Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd am y gweithgareddau canlynol	
Archwilio cyfrifon gan yr Archwilydd Cyffredinol (ac eithrio cyfrifon llywodraeth leol).	Adran 23(2) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Astudiaethau gwerth am arian a wneir drwy gytundeb (ac eithrio sefydliadau addysgol a chyrrff llywodraeth leol—gweler isod).	Adran 23(3)(a), (b) ac (c) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliad, ardystiad neu adroddiad o dan adran 31 o Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 mewn perthynas â Datganiad Treth Awdurdod Cyllid Cymru.	Adran 23 (3)(ba) Deddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2013
Archwiliad o dan adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2) (ymchwiliadau cyrff cyhoeddus at ddibenion asesu i ba raddau y mae corff wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy).	Adran 23(3)(ca) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Unrhyw swyddogaethau awdurdod perthnasol a arferir gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol ac a wneir drwy gytundeb, ac unrhyw wasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol sydd i'w darparu gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol drwy drefniant o dan adran 19 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.	Adran 23(3)(d) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Natur y gwaith

Deddfiadau

Archwiliad rhyfeddol o gyfrifon corff llywodraeth leol.

Adran 37(8) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Cyngor a chymorth a ddarperir gan yr Archwilydd Cyffredinol ar gyfer landlordiaid cymdeithasol cofrestredig.

Adran 145D(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998

Ni chaniateir gwneud telerau talu ond yn unol â chynllun ar gyfer codi ffioedd o dan a24 Deddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2013

Mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfeydd ffioedd ar gyfer y gweithgareddau canlynol:

Archwilio cyfrifon cyrff llywodraeth leol

Adran 20(A1)(a) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Cymorth i Brif Arolygydd Addysg a Hyfforddiant EM Cymru

Adran 41A(6) o Ddeddf Addysg 1997

Astudiaethau yn ymwneud â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (cymdeithasau tai)

Adran 145C(3) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998

Astudiaethau ar gais cyrff llywodraeth leol

Adran 20(A1)(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Astudiaethau gweinyddu budd-daliadau ar gyfer yr Ysgrifennydd Gwladol

Adran 45(7) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Gwasanaethau ardystio grantiau

Adran 23(4)(a) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Astudiaethau ar gais cyrff addysgol

Adran 23(4)(b) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Archwiliadau gwybodaeth gwella, asesiadau gwella ac archwiliadau arbennig Awdurdodau Gwella Cymru

Adran 27 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

Arolygiadau arbennig o brif gynghorau

Adran 101 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

3 Graddfeydd Ffioedd Llywodraeth Leol 2024-25

Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith a wneir o dan y Fenter Twyll Genedlaethol (paru data)

- 37 Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal yr Ymchwiliad Cenedlaethol gan ddefnyddio ei bwerau paru data statudol o dan Ran 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
- 38 Mae'r Fenter Twyll Genedlaethol (NFI) yn paru data ar draws sefydliadau a systemau i helpu cyrff cyhoeddus i nodi hawliadau a thrafodion a allai fod yn dwyllodrus neu'n anghywir. Mae'r NFI wedi bod yn offeryn hynod effeithiol wrth ganfod ac atal twyll a gordaliadau.
- 39 Nododd ein hadroddiad dwyflynyddol diwethaf arbedion posibl a gordaliadau o £6.5 miliwn ar draws gwasanaethau cyhoeddus Cymru, gan gynyddu arbedion cronus i £49.4 miliwn ers 1996.
- 40 Ers mis Ebrill 2015, mae'r Senedd wedi talu costau rhedeg yr NFI drwy daliad o Gronfa Gyfunol Cymru. Bwriad hyn yw annog sefydliadau i gymryd rhan yn wirfoddol a symleiddio trefniadau ar gyfer cyfranogwyr mandad. Fel sy'n ofynnol gan ddeddfwriaeth, dangosir ffioedd cyfranogwyr gorfodol yn **Arddangosyn 2**.

Arddangosyn 2: ffioedd y Fenter Twyll Genedlaethol

Ffi 2024-25

Awdurdod unedol; Comisiynwyr yr heddlu a throseddau a phrif gwnstabiadau; awdurdodau tân ac achub; Ymddiriedolaethau'r GIG; byrddau iechyd lleol	Dim
Cyfranogwyr gwirfoddol	Dim
Efallai y bydd pob cyfranogwr hefyd yn cael mynediad at y Gwiriwr Cais NFI (App Check).	Dim

Graddfeydd ffioedd ar gyfer cyrff llywodraeth leol

Awdurdodau unedol

Arddangosyn 3: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2023-24.

Gwariant Gros £ miliwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
100	145	171	196	159
200	175	205	236	191
300	195	229	263	213
400	210	247	284	230
500	223	262	302	244
600	234	275	317	257
700	244	287	330	267
800	253	297	342	277
900	261	307	353	286
1,000	268	315	363	294
1,100	275	324	372	302
1,200	281	331	381	309

Arddangosyn 4: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2024-25.

Pob awdurdod unedol	Ystod ffioedd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	113	120	136	112

Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol**Arddangosyn 5: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2023-24**

Pob cronfa pensiwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	45	56	60	48

Awdurdodau Tân ac Achub**Arddangosyn 6: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2023-24**

Gwariant Gros £ miliwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
20	43	50	58	47
40	51	60	69	56
60	57	67	77	63
80	62	72	83	68
100	65	77	88	72

Arddangosyn 7: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2024-25

Pob Awdurdod Tân ac Achub	Ystod ffioedd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	18	18	18	17

Awdurdodau Parciau Cenedlaethol

Arddangosyn 8: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2023-24

Gwariant Gros £ miliwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
2	26	31	36	29
4	32	37	43	35
6	35	42	48	39
8	38	45	52	42
10	41	48	55	44

Arddangosyn 9: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2024-25

Holl awdurdodau'r parciau cenedlaethol	Ystod ffioedd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	22	24	27	22

Comisiynwyr Heddlu a Throsedd

41 Mae archwilwyr yn cynnal archwiliadau o ddau gorff statudol mewn ardal heddlu – Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd (PCCs) a'r Prif Gwnstblaidd (CCs). Bydd rhaniad cyfanswm y ffi rhwng y ddau gorff mewn ardal heddlu benodol yn fater i archwilwyr benderfynu, yn seiliedig ar ofynion cyfrifyddu a'r trefniadau gweithredol a roddwyd ar waith gan bob un o'r cyrff.

Arddangosyn 10: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2023-24

Gwariant Gros cyfunol Comisiynwyr Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstblaidd £ miliwn	Ystod ffioedd cyfunol ar gyfer Comisiynwyr Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstblaidd			Blwyddyn gynt
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
50	73	84	96	78
100	86	100	114	93
150	95	110	126	102
200	102	118	135	110
250	108	125	143	116
300	113	131	149	122
350	117	136	155	126

Cynghorau tref a chymuned gydag incwm neu wariant blynyddol o dan £2.5 miliwn

- 42 Mae cynghorau tref a chymuned yng Nghymru yn destun trefn archwilio sicrwydd gyfyngedig.
- 43 Ym mis Hydref 2020, cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol bapur yn nodi sut y bydd yr archwiliadau hyn yn cael eu cynnal ar gylch tair blynedd fel y nodir yn **Arddangosyn 11**.

Arddangosyn 11: cylch archwilio tair blynedd ar gyfer cynghorau tref a chymuned

	Grŵp A	Grŵp B	Grŵp C
Blwyddyn 1	Profion trafodion	Gweithdrefnau cyfyngedig	Gweithdrefnau cyfyngedig
Blwyddyn 2	Gweithdrefnau cyfyngedig	Profion trafodion	Gweithdrefnau cyfyngedig
Blwyddyn 3	Gweithdrefnau cyfyngedig	Gweithdrefnau cyfyngedig	Profion trafodion

- 44 Mae taliadau am y gwaith hwn yn seiliedig ar yr amser a gymerir i gwblhau'r archwiliad ar ffioedd fel y nodir yn **Arddangosyn1** ar **dudalen 7**.
- 45 Mewn amgylchiadau lle mae'r archwilydd yn gofyn am dystiolaeth bellach i gyflawni ei gyfrifoldebau'n briodol, gan gynnwys yn dilyn cyhoeddi adroddiad budd y cyhoedd cysylltiedig, cynhelir profion ychwanegol i fynd i'r afael â phryderon yr archwilydd.
- 46 Pwysleisir y bydd y tâl gwirioneddol a wneir i unrhyw gorff penodol yn dibynnu ar yr amser a weithiodd ar yr archwiliad penodol hwnnw. Mae'r ystod o ffioedd a ddarperir yn **Arddangosyn 12** at ddibenion dangosol yn unig.

Arddangosyn 12: amcangyfrif o daliadau amser ar gyfer archwilio cyfrifon cynghorau tref a chymuned 2023-24

	Band 1 (<£10k)	Band 2 (<£25k)	Band 3 (<£50k)	Band 4 (<£100k)	Band 5 (<£500k)	Band 6 (>£500k)
Archwilio trafodiadau	£160-£195	£181-£213	£245-£300	£379-£463	£676-£809	£899-£1,160
Gweithdrefnau cyfyngedig	£117-£138	£145-£172	£145-£172	£223-£266	£223-£266	£223-£266

Cyfraddau ffioedd ar gyfer gwaith arall mewn llywodraeth leol

- 47 Heblaw am y mathau hynny o gyrff y rhagnodwyd graddfeydd ffioedd ar eu cyfer fel y dangosir uchod, mae nifer fach o fathau eraill o gorff llywodraeth leol lle mae ein presgripsiwn o raddfa ffioedd yn fater o drosi'r gofynion adnoddau yn ffioedd yn seiliedig yn uniongyrchol ar gostau darparu'r gwaith neu drwy gymhwyso'r cyfraddau ffioedd fel y nodir yn Exhibit 1. Bydd hyn yn cynnwys archwiliadau o Gyd-bwyllgorau Corfforaethol. Mae'n parhau i fod yn wir, ar gyfer archwiliadau o'r cyrff hyn, ein bod yn defnyddio dull dim seiliedig ar gynllunio archwilio.
- 48 Er mwyn i bob math o gorff llywodraeth leol gyflawni ei gyfrifoldebau statudol, weithiau mae angen i'r Archwilydd Cyffredinol wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i ddyletswyddau cyffredinol (y rhai a nodir yn adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 ac yn adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015). Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwilio anghyffredin, archwiliadau arbennig a gwaith pellach mewn perthynas â her etholwyr ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd taliadau am y math hwn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith sydd ei angen.
- 49 Gall archwilwyr hefyd ymgymryd â gwaith ardystio grant mewn cyrff llywodraeth leol ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae swm y gwaith ardystio grant a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau sy'n destun archwiliad a nifer y cyrff archwiliedig sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Gwneir taliadau am y gwaith hwn fesul awr ac maent yn adlewyrchu maint, cymhlethdod a/neu unrhyw faterion mewn perthynas â'r grant dan sylw fel y nodir yn **Arddangosyn 13**.

Arddangosyn 13: amcangyfrifon o gyfrannau cymharol graddau staff archwilio i'w defnyddio ar gyfer gwahanol fathau o grantiau gwaith.

Gradd o staff	Grantiau cymhleth staff yn cymysgu %	Pob grant arall mae staff yn cymysgu %
Cyfarwyddwr ymgysylltu	1 i 2	0 i 1
Rheolwr Archwilio	4 i 6	1 i 2
Arweinydd Archwilio	18 i 21	12 i 16
Hyfforddai/prentis archwilydd/ graddedig	71 i 77	81 i 87

50 Mae grantiau cymhleth yn cynnwys:

- BEN01 Cynllun budd-daliadau tai a threth gyngor
- LA01 Ffurflenni ardrethi annomestig cenedlaethol
- PEN05 Ffurflen pensiwn athrawon

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: gwybodaeth@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.